

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕХНІКУМ ПРОМИСЛОВОЇ АВТОМАТИКИ
ОДЕСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

МАТЕРІАЛИ

III-ї науково-методичної конференції
серед викладачів ВНЗ I-II рівнів акредитації
Одеської національної академії харчових технологій

***Послідовність загальної середньої, професійної та вищої
освіти як потреба і виклик сучасного суспільства***

25 березня 2016 року

Одеса-2016

Склад оргкомітету конференції:

Голова:

Трішин Федір Анатолійович

проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к.т.н, доцент

Заступник голови:

Єпур Ольга Сергіївна

директор технікуму промислової автоматики ОНАХТ

Члени оргкомітету:

Глушков Олег Анатолійович

директор технікуму газової і нафтової промисловості ОНАХТ

Коваленко Анатолій Володимирович

директор Одеського технічного коледжу ОНАХТ

Левчук Юлія Сергіївна

заступник начальника методичного відділу ОНАХТ

Лукіяник Олександр Григорович

директор механіко-технологічного технікуму ОНАХТ

Мураховський Валерій Генріхович

начальник методичного відділу ОНАХТ, к.ф-м.н., доцент

Секретар оргкомітету:

Оксаніченко Вікторія Леонідівна

заступник директора з навчально-методичної роботи технікуму промислової автоматики ОНАХТ

Напрями роботи конференції:

1. Організаційні та методичні засоби впровадження новітніх технологій навчання, виховання студентів та забезпечення якості освіти.
2. Використання інформаційних та комунікаційних технологій в освітньому процесі.
3. Організація самостійної роботи студентів як важлива складова забезпечення якості вищої освіти.
4. Формування професійних компетентностей майбутнього фахівця.

ЗМІСТ

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-БІБЛІОТЕЧНИХ РЕСУРСІВ ВНЗ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ	
Баюш О.О.	7
ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УПРАВЛІННІ РОБОТОЮ ЦИКЛОВОЇ КОМІСІЇ	
Бойко А.О.	12
ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ У СИСТЕМІ ОСВІТИ	
Бурлака Г. І.	16
ФОРМУВАННЯ ОСНОВНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ЦИКЛУ	
Виходцевська Ю.О.	22
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОСТІ В НАВЧАЛЬНІЙ ТА ВИХОВНІЙ РОБОТІ	
Глушук С.П.	31
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ, ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА МЕТОДИЧНІ ЗАСОБИ ВПРОВАДЖЕННЯ НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ	
Дмитрієва Н.О.	36
ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЗАНЯТТЯХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ	
Доломанчук О.М.	42
ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТА КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ	
Єнур І.Г.	49
ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТА КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЗАНЯТТЯХ ЗІ СТУДЕНТАМИ ТЕХНІКУМУ З ДИСЦИПЛІН ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА ЗАХИСТУ ВІТЧИЗНИ	
Кірільонков В.В.	53
ШЛЯХИ ЦІЛІСНОГО СПРИЙНЯТТЯ СТУДЕНТАМИ ІСТОРИЧНИХ ЯВИЩ ТА ПРОЦЕСІВ	
Кічук О.М.	60
РАЦІОНАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ НА ПРИКЛАДІ ВИВЧЕННЯ ПРЕДМЕТУ «АРХІТЕКТУРА КОМП'ЮТЕРІВ»	
Клименко О.Г.	65
ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ВИВЧЕННЯ МАТЕМАТИКИ	
Комкова О.А.	69
ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ СИСТЕМИ	

*Глушук С.П.
викладач професійно-орієнтованих дисциплін,
голова циклової комісії машинобудівних дисциплін
Технікум промислової автоматики ОНАХТ*

«ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОСТІ В НАВЧАЛЬНІЙ ТА ВИХОВНІЙ РОБОТІ»

Високі вимоги до якості підготовки молодших спеціалістів потребують постійного оновлення шляхів, форм і методів освіти й виховання молоді.

Сьогодення потребує фахівця, який може не тільки оперувати власними знаннями, а й готовий змінюватися та адаптуватися до нових потреб ринку праці, активно діяти, швидко приймати рішення та навчатися впродовж життя. Тому істотно зростають вимоги до компетентності, професіоналізму, культури та якості професійної підготовки в системі освіти майбутніх фахівців.

Професійні якості, які необхідні для ефективної діяльності майбутніх фахівців не можуть бути сформовані без удосконалення навчально-виховної роботи.

Система професійної підготовки молодших спеціалістів буде більш ефективною за умов:

- оптимального вибору змісту професійної освіти;
- використання сучасних педагогічних технологій, які сприяють ефективності підготовки фахівців з урахуванням завдань їх професійної діяльності.

В даній статті узагальнено досвід роботи викладачів циклової комісії машинобудівних дисциплін, яка відіграє важливе значення в організації навчально-виховної роботи в технікумі. Свою роботу викладачі циклової комісії спрямовують на розвиток своєї майстерності та пошук оптимальних методик викладання матеріалу, які б допомогли активізувати навчання та виховання студентів напрямку «Галузеве машинобудування».

Основними завданнями циклової комісії є:

- організація викладачів циклової комісії на вдосконалення змісту навчання та виховання;
- вдосконалення методичної підготовки викладачів стосовно проведення навчальної та виховної роботи;
- вивчення та пропаганда передового досвіду;
- активізація самостійної роботи викладачів щодо підвищення своєї майстерності.

Основна мета діяльності циклової комісії – навчити так працювати студентів, щоб вони змогли оволодіти професійними навичками, вміли знаходити вихід з непередбачуваних виробничих ситуацій, співвідносити себе з конкретними фаховими ролями та ефективно їх виконувати.

Формування мети здійснюється за допомогою таких чинників:

- стратегія розвитку освіти;

- ознайомлення з досягненнями в області педагогіки і методики викладання;
- передовий педагогічний досвід;
- розробка навчальних програм, посібників;
- створення навчально-методичних комплексів;
- формування інструктивно-методичних матеріалів;
- діагностика та аналіз стану навчально-виховного процесу.

Циклова комісія машинобудівних дисциплін працює над проблемою: інноваційні форми та методи навчання і їх вплив на формування якісної підготовки майбутніх молодших спеціалістів обробки матеріалів на верстатах з числовим програмним управлінням, а також виховання всебічно розвинутої особистості, здатної до самовдосконалення і самореалізації. Вибір цієї проблеми пов'язаний з тим, що в сучасних умовах формувати професійну спрямованість означає закріплювати позитивне ставлення, інтерес до майбутньої професії, нахили і здібності до неї, прагнення усвідомити завдання виробництва, розвивати ідеали, погляди, переконання, престиж професії майбутнього спеціаліста.

Основні напрямки роботи:

1. Формування професійних навичок студентів за допомогою удосконалення форм і методів самостійної роботи.
2. Використання у навчально-виховному процесі інноваційних технологій з метою активізації творчих здібностей та професійної адаптації студентів до виробничих умов.
3. Вдосконалювати творчу майстерність педагогів у формуванні сучасних фахівців.
4. Формування національного та морального світогляду майбутніх фахівців.

Сучасний етап розвитку України характеризується системою освітянських інновацій, спрямований на збереження досягнень минулого і, водночас, на модернізацію системи освіти відповідно до вимог часу, впровадження новітніх надбань освіти, науки, культури і соціальної практики.

На думку викладачів ЦК, інноваційні технології викладання дисциплін слід опановувати кожному викладачеві, на якому б рівні інтелектуально-методичної майстерності він не перебував би. Поруч з пояснювально-ілюстративними прийомами викладач повинен застосовувати нові, особистісно-орієнтовані, в яких посилений творчо-діяльнісний компонент. Лише в цьому разі студенти під умілим керівництвом викладача здобувають необхідні знання, уміння й навички.

Впровадження в освітньо-виховний процес інноваційних технологій включає не тільки новий підхід до його організації, але й новий тип відносин між викладачем і студентом, нові технології опанування знань. Освітній процес організовується як живий контакт партнерів, зацікавлених один у одному та в справі, якою вони займаються разом. Таким чином, навчання має характерну рису: освітній процес зливається з життям, із рішенням реальних творчих задач.

Одним із методів інноваційного навчання, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів є «кейс-метод».

Цей метод передбачає розгляд виробничих управлінських та інших ситуацій, складних конфліктних випадків, проблемних ситуацій, інцидентів у процесі вивчення навчального матеріалу.

Основна мета кейс-методу – навчити на прикладі конкретної ситуації (кейса) груповому аналізу проблеми і самостійному прийняттю рішень. Робота майбутніх техніків - технологів передбачає колективну діяльність, тому дуже важливо навчити їх працювати групою на єдиний результат.

Використання такого методу сприяє поглибленню знань, установленню тісного зв'язку теорії та практики, формуванню вмінь студентів аналізувати ситуацію, робити висновки, приймати відповідні рішення, вести конкретну продуктивну діяльність у нетипових або непередбачуваних ситуаціях.

Останнім часом набуває популярності метод проектів, який дозволяє найбільш повно використовувати індивідуальний потенціал особистості. Слід зазначити, що технологія проектування передбачає вирішення студентом або групою студентів будь-якої проблеми. Під час використання проектного технології вирішується ціла низка різнорівневих завдань, розвиваються пізнавальні навички студентів та формуються вміння самостійно конструювати свої знання. Метод проектів був застосований на I курсі під час підсумкової роботи курсу «Вступ до спеціальності».

Важливим методом, спрямованим на розвиток здібностей студентів, на нашу думку, є тренінг. Основною їх відмінністю від інших форм навчальних занять є чітка підпорядкованість головній навчальній меті – тренуванню навичок, що відбувається під час проведення ряду практик на у лабораторіях технікуму та на підприємствах міста.

Такі методи використовують викладачі циклової комісії при проведенні практичних занять з дисциплін циклу професійно-практичної підготовки.

Також викладачами циклової комісії підтримується науково-дослідна робота студентів. Одним із важливих напрямків науково-дослідної роботи студентів у технікумі є проведення науково-практичних конференцій. Участь в них сприяє розвитку навиків публічного виступу, вміння виявити себе, орієнтуватися у своїй роботі, давати відповіді на запитання, розкриває особисту здатність студента до пошуку, аналізу матеріалу, а також вміння робити власні висновки. Усе це, без сумніву, формує у студента ділові якості майбутнього фахівця.

Сучасні тенденції розвитку професійної освіти становлять на перше місце самостійну роботу студентів як одну з форм навчання.

Реформована система вищої освіти передбачає велику питому вагу самостійної роботи студентів, яка сприяє усвідомленню необхідності отримання і постійного поповнення знань для майбутньої професійної діяльності. Самостійна робота студентів – одна з найефективніших форм навчання. Вона є складовою частиною навчальної діяльності студентів.

Впровадження інформаційних технологій у навчальний процес під час самостійної роботи дає можливість опанувати складний теоретичний матеріал студентами з різним рівнем успішності, поетапно одержати інформацію та

активно її застосовувати, забезпечувати можливість планувати та коригувати свої дії, розширювати та поглиблювати знання з дисциплін.

Усі викладачі в процесі навчання використовують мультимедійні технології, що дає змогу активізувати діяльність студентів через виконання різних видів роботи, використання різних способів і джерел отримання інформації, аналіз текстових і статистичних матеріалів, проблемних ситуацій, вирішення завдань різних рівнів складності, виконання вправ і проектів, створюються умови для самореалізації та обміну думками з іншими студентами і викладачами.

Широке застосування мультимедійних технологій, на мою думку, здатне різко підвищити ефективність навчання на всіх етапах організації навчального процесу: на етапі самостійної підготовки студентів, на лекціях, семінарських і практичних заняттях.

Експериментально встановлено, що у ході усного викладання матеріалу, за одну хвилину слухач сприймає і здатний обробити до однієї тисячі умовних одиниць інформації, а вразі «підключення» органів зору – до 100 тисяч таких одиниць. Тому абсолютно очевидна висока ефективність використання у навчанні мультимедійних засобів, основа яких – зорове та слухове сприйняття матеріалу.

В сучасних умовах змінюються характер і функції процесу навчання, тому викладачі циклової комісії машинобудівних дисциплін ставлять перед собою завдання не тільки передавати знання, формувати уміння, але й розвивати здібності до самовизначення, готувати майбутніх фахівців до самостійних дій, навчати нести відповідальність за себе та свої вчинки.

Формування та підготовка майбутніх фахівців повинні здійснюватись на основі гуманізації процесу навчання і виховання. Новий підхід у галузі виховання фахівців полягає в тому, щоб організувати процес формування особистості майбутніх спеціалістів на основі взаємозв'язку, взаємного проникнення всіх видів виховання, покликаних формувати загальну культуру особистості.

В професійному вихованні використовуємо такі заходи:

- олімпіади зі спеціальних дисциплін;
- професійно-інтелектуальні конкурси;
- конкурси плакатів, стіннівок;
- відвідування діючих сучасних виробництв;
- науково-практичні конференції тощо.

Досвід показує, що вибір форми виховного заходу залежить від його мети, змісту, учасників, майстерності викладача.

Великою популярністю серед студентів користуються заходи, які проводяться з використанням нетрадиційних форм і методів. При цьому студенти із задоволенням беруть активну участь на стадіях підготовки та проведення заходів: створення сценаріїв, підготовки виступів, доповідей, художнього та музичного оформлення.

До цієї роботи залучається велика кількість студентів, і вони є не сторонніми спостерігачами, а активними учасниками процесу.

Організація професійного виховання здійснюється при плануванні виховної роботи технікуму та окремо циклової комісії.

Форми і методи виховних заходів обираються як викладачами спеціальних дисциплін, так і студентським колективом на основі демократичного підходу. Великою популярністю користуються: олімпіади, екскурсії, науково-практичні конференції, конкурси на кращого з дисципліни, зі спеціальності.

Професійне виховання під час цих заходів спрямовується на формування любові до обраного фаху, бажання стати професіоналом у своїй справі, зробити кар'єру і забезпечити добробут для своєї родини.

Так, в рамках тижня циклової комісії, проводяться конкурси, основним завданням яких є:

- розширювати і поглиблювати здобуті студентами теоретичні знання;
- сприяти активізації пізнавальної діяльності студентів та розширенню їх світогляду;
- виховувати творчість та активність;
- сприяти ліквідації формалізму, абстрактності, «сухості» в навчанні і вихованні.

Проведення конкурсів дає змогу оцінити рівень знань теоретичного матеріалу, вміння вирішувати комплексні завдання, формувати чіткі уявлення професійних та загальнолюдських характеристик фахівців, творчий підхід до майбутньої професії.

Зацікавленість у студентів викликають постійні конкурси стіннівок, плакатів, що проводяться під час тижня циклової комісії.

Мета конкурсу:

- Розширювати та поглиблювати здобуті студентами теоретичні та практичні знання з машинобудування.
- Сприяти розвитку пізнавальної діяльності студентів.
- Розвивати здатність студентів виконувати творчо-пошукові роботи.
- Розвивати працьовитість, самостійність, відповідальність за доручену справу.
- Здобувати професійні навички студентами як майбутніми фахівцями у галузі машинобудування.

Студенти відображають в стіннінках історію виникнення галузі, її актуальність, кросворди, зв'язок з сучасними технологіями, гумористичний погляд, поезію тощо.

Отже, застосування інноваційних технологій під час виховної роботи сприяє пробудженню пізнавальної активності студентів, становленню самостійності думок та професійної діяльності. При цьому викладачі і студенти підходять до навчання як до творчого процесу.

Таким чином, можна зробити висновок, що виховання професійності є одним із визначальних орієнтирів у підготовці молодшого спеціаліста з технології обробки матеріалів на верстатах і автоматичних лініях і саме на це спрямована діяльність викладачів циклової комісії машинобудівних дисциплін.

Список використаних джерел

1. Базовкіна О. Методична робота – показник інноваційності навчального закладу // Освіта. Технікуми, коледжі 1 (31), 2012. – 125 с.
2. Вахрушева Т.Ю. Інтерактивні технології навчання як засіб активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів // Нові технології навчання №47, 2007. – 97 с.
3. Гайбура Т. Підготовка висококваліфікованих фахівців // Освіта. Технікуми, коледжі 1(14), 2006. – 134 с.
4. Гончарові О.М. Вдосконалення організаційних форм навчання студентів з використанням інформаційно-комунікаційних технологій // Нові технології навчання №52, 2010. – 97 с.
5. Гора Н. Нарахування комунікативної компетенції особистості // Освіта. Технікуми, коледжі №2 (21), 2008. – 80 с.
6. Груба Т., Піц Л. Удосконалення форм і методів самостійної поза аудиторної роботи студентів – вимоги часу // Освіта. Технікуми, коледжі №2 (21), 2008. – 80 с.
7. Донець С. Використання сучасних методів навчання та інноваційних технологій у навчальному процесі // Освіта. Технікуми, коледжі №1 (20), 2008. – 84 с.
8. Ілляшенко Л. Використання мультимедійних продуктів в освітньому процесі // Освіта. Технікуми, коледжі №2 (21), 2008. – 80 с.

Дмитрієва Н.О.

викладач, голова циклової комісії

Технікум газової та нафтової промисловості ОНАХТ

«ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ, ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА МЕТОДИЧНІ ЗАСОБИ ВПРОВАДЖЕННЯ НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ»

Освітня діяльність викладача – це важлива складова роботи вищих навчальних закладів. Тому саме оцінювання якості роботи викладацького складу дає уявлення про забезпечення якості освітньої діяльності вишу в цілому. Для оцінювання професійної діяльності викладача можливо виділити сталі напрямки – це загальні професійні характеристики викладача, його педагогічна діяльність, науково-дослідна робота, методична робота, організаційна робота та міжнародна діяльність. Але при цьому слід мати на увазі, що більшість методів і результатів оцінювання носять суб'єктивний характер, що обумовлено специфікою викладацької праці. Викладачі – це найважливіший навчальний ресурс, доступний для більшості студентів. Компетентність викладачів є ключовим чинником, який визначає потенціал ВНЗ із забезпечення якості освіти. Культура якості освіти не може бути «нав'язана зверху»; будь-які заходи щодо забезпечення якості освіти без ефективної участі викладачів безперспективні. Тому для формування об'єктивних критеріїв оцінки й методів оцінювання якості роботи викладача необхідно виділяти такі критерії оцінки, що розкривають одну діяльність через